

Seat No. : _____

AF-110

April-2015

B.A., Sem.-VI

**CORE-POL CC-314-A : Political Science
(Western Political Thinkers – II)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. પશ્ચિમી રાજકીય ચિંતનના વિકાસમાં બેન્થમના ફાળાનું વર્ણન કરો. **14**

અથવા

બેન્થમના રાજ્ય અને કાયદા પરના વિચારો સમજાવો.

2. જે.એસ. મિલના સ્વતંત્રતા અને રાજ્ય વિશેના વિચારોની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

જે.એસ. મિલના પ્રતિનિધિત્વ સરકાર વિશેના વિચારોની માહિતી આપો.

3. કાર્લ માર્ક્સના વૈજ્ઞાનિક-સમાજવાદના સિદ્ધાંતની સમીક્ષા કરો. **14**

અથવા

કાર્લ માર્ક્સના અધિશેષ મૂલ્ય અને વર્ગસંઘર્ષના ખ્યાલો સમજાવો.

4. હેરોલ્ડ લાસ્કીના બહુત્વવાદનું સ્વરૂપ અને દૃષ્ટિકોણોની સમીક્ષા કરો. **14**

અથવા

લાસ્કીના રાજ્ય, કાયદા અને અધિકારો વિશેની રૂપરેખા આપો.

AF-110

1

P.T.O.

5. (અ) એક-બે લીટીમાં જવાબો આપો :

7

- (1) બેન્થમના ઉપયોગિતાવાદી સિદ્ધાંતની વિશેષતાઓ સમજાવો.
- (2) જે.એસ. મિલના વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા વિશેના વિચારોની ચર્ચા કરો.
- (3) જેરમી બેન્થમની વિચારધારાનું નામ આપો.
- (4) મહિલા મતાધિકારના પ્રથમ સમર્થક કોણ હતા ?
- (5) કાર્લ માર્ક્સના સંદર્ભ ગ્રંથોના નામની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (6) લાસ્કીના સમાનતા પરના વિચારો સમજાવો.
- (7) લાસ્કીના સ્વતંત્રતા વિશેના વિચારોની સમીક્ષા કરો.

(બ) વિભાગ 'અ' ને વિભાગ 'બ' સાથે સરખાવો :

7

વિભાગ-અ	વિભાગ-બ
1. જેરમી બેન્થમ	A. દાસ કેપીટલ
2. જહોન સ્ટુઅર્ટ મિલ	B. ઈતિહાસનું ભૌતિકવાદી અર્થઘટન
3. કાર્લ માર્ક્સના સિદ્ધાંતની વિશેષતાઓ	C. આધુનિક-રાજ્યોમાં સ્વતંત્રતા
4. સમાજવાદનું બાઈબલ	D. વર્ગ-વિહિન અને રાજ્ય-વિહિન સમાજનો ખ્યાલ
5. કાર્લ માર્ક્સ	E. જહોન સ્ટુઅર્ટ મિલ
6. હેરોલ્ડ જે લાસ્કી	F. વ્યક્તિવાદના પ્રણેતા
7. વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતાના સમર્થક	G. ક્રાંતિકારી સમાજવાદ
	H. ઉપયોગિતાવાદના સર્જક

Seat No. : _____

AF-110

April-2015

B.A., Sem.-VI

CORE-POL CC-314-A : Political Science

(Western Political Thinkers – II)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Describe the contribution of Bentham's in the development of Western Political Thinkers. **14**

OR

Explain the Bentham's views on the state and law.

2. Discuss the J.S. Mill's concepts on liberty and state. **14**

OR

Give an information about the J.S. Mill's views on the Representative Government.

3. Criticise the Theory of scientific socialism of Karl Marx. **14**

OR

Explain the concepts of surplus values and class-struggle of Karl Marx.

4. Review the nature and views of Harold Laski's on pluralism. **14**

OR

Give an outline about Laski's views on the state, laws and rights.

5. (A) Write an answer in **one** or **two** lines :

7

- (1) Explain the features of Bentham's principles of Utilitarianism.
- (2) Discuss the J.S. Mill's ideas on Individual Liberty.
- (3) Give the name of an Ideology of Jermy Bentham.
- (4) Who was the first supporter of Women Suffrage ?
- (5) Discuss in detail the name of the reference books of Karl Marx.
- (6) Explain the Laski's views on equality.
- (7) Criticise the Laski's idea's on liberty.

(B) Match the words Group 'A' with Group 'B' :

7

Group 'A'

Group 'B'

1. Jermy Bentham	A. Das Capital
2. John Stuart Mill	B. Materialistic Interpretation of History
3. Features of the Theory of
Karl Marx	C. Liberty in the modern state
4. Bible of Socialism	D. Concepts of classless and stateless
society
5. Karl Marx	E. John Stuart Mill
6. Harold J. Laski	F. Inspirer of Individualism
7. Supporter of Individual
Liberty	G. Revolutionary Socialism
	H. Creator of Utilitarianism
-

Seat No. : _____

AF-110

April-2015

B.A., Sem.-VI

CORE-POL – CC-314-B : Political Science

**Modern Constitutions - II
(Optional)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. અમેરિકન બંધારણનાં લક્ષણો અને વિશેષતાઓ સમજાવો.

અથવા

અમેરિકન પ્રમુખની ચૂંટણી અને સત્તાઓનું વર્ણન કરો.

2. અમેરિકન કોંગ્રેસની રચના અને કાર્યોની સમીક્ષા કરો.

અથવા

અમેરિકન રાજકીય પક્ષોનું સ્વરૂપ અને વ્યવસ્થાતંત્રની રૂપરેખા આપો.

3. સ્વીસ બંધારણના લક્ષણોની વિવેચનાત્મક ચર્ચા કરો.

અથવા

સ્વીસ સમવાયી પરિષદની રચના અને સત્તાઓની ચર્ચા કરો.

4. સ્વીસ બંધારણમાં સમવાયતંત્રના ખ્યાલ અને માળખાની માહિતી આપો.

અથવા

સ્વીસ બંધારણમાં પ્રત્યક્ષ લોકશાહીના સાધનોની ભૂમિકાનું વર્ણન કરો.

AF-110

5

P.T.O.

5. (અ) એક-બે લીટીમાં જવાબો આપો :

- (1) અમેરિકન સેનેટની સત્તાઓ સમજાવો.
- (2) અમેરિકન બંધારણમાં સંશોધન પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરો.
- (3) અમેરિકન બંધારણમાં અંકુશ અને સમતુલનના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.
- (4) સ્વીત્ઝરલેન્ડની રાજ્યોની પરિષદના સ્વરૂપ વિશે ચર્ચા કરો.
- (5) સ્વીસ બંધારણમાં બંધારણીય પહેલ અધિકારનું વર્ણન કરો.
- (6) અમેરિકાની સર્વોપરી અદાલતની સત્તાઓ સમજાવો.
- (7) સ્વીત્ઝરલેન્ડની સર્વોપરી અદાલતની કાર્ય પદ્ધતિની વિગતે ચર્ચા કરો.

(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો :

- (1) _____ અમેરિકન બંધારણનું લક્ષણ છે.
(સંશોધન પ્રક્રિયા, ન્યાયકીય અંકુશ, વિદેશનીતિ)
- (2) _____ અમેરિકન બંધારણની મુખ્ય વિશેષતા છે.
(સત્તા વિશ્લેષણ, સામુહિક જવાબદારી, સમવાયી અદાલતો)
- (3) _____ અમેરિકન રાજકીય પક્ષોનું સ્વરૂપ છે.
(રાષ્ટ્રીય સમિતિ, મુત્સદીગીરી સંબંધો, માનવ-અધિકારો)
- (4) _____ સ્વીસ બંધારણનું મુખ્ય લક્ષણ છે.
(બંધારણની સર્વોપરિતા, રાજ્યોની પરિષદ, સમવાયી અપીલ અદાલતો)
- (5) _____ સ્વીસ સમવાયી પરિષદની સત્તાઓ છે.
(રાષ્ટ્રીય સંમેલનો, ખાસ અદાલતો, ધારાકીય લોકમત)
- (6) _____ અમેરિકન બંધારણનું વિશિષ્ટ તત્ત્વ છે.
(ન્યાયકીય સમીક્ષા, ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા, કેબિનેટ-પ્રથા)
- (7) _____ સ્વીત્ઝરલેન્ડના રાજ્યોની પરિષદનાં કાર્યો છે.
(મંત્રીમંડળની જવાબદારી, સંસદીય પદ્ધતિ, કેબિનેટ પ્રથાની ગેરહાજરી)

Seat No. : _____

AF-110

April-2015

B.A., Sem.-VI

CORE-POL – CC-314-B : Political Science

Modern Constitutions - II

(Optional)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain the characters and features of an American Constitution.

OR

Describe an election and powers of an American President.

2. Criticise the composition and functions of an American Congress.

OR

Give an outline about the nature and organisation of American political parties.

3. Critically discuss the characteristics of the Swiss Constitution.

OR

Discuss the structure and powers of Swiss Federal Council.

4. Give an information about the concept and structure of Federalism in the Swiss Constitution.

OR

Describe the role of an instruments of Direct Democracy in Swiss Constitution.

5. (A) Give answers in **one-two** lines :

- (1) Explain the powers of an American Senate.
- (2) Describe the Amendment process in American Constitution.
- (3) Discuss the principles of the check and Balance in American Constitution.
- (4) Discuss the nature of the Council of the State of Switzerland.
- (5) Describe the Constitutional Initiative in the Swiss Constitution.
- (6) Explain the powers of Supreme Court of America.
- (7) Discuss in detail the working system of Supreme Court of Switzerland.

(B) Fill in the blanks :

- (1) _____ is the character of American Constitution.
[Process of Amendments, Judicial Control, Foreign Policy]
 - (2) _____ is the major feature of American Constitution.
[Separation of power, Collective Responsibility, Federal Tribunals]
 - (3) _____ is the nature of American Political Parties.
[National Committee, Diplomatic Relations, Human Rights]
 - (4) _____ is the major character of the Swiss Constitution.
[Supremacy of Constitution, Council of the State, Federal Court of Appeal]
 - (5) _____ is the power of the Swiss Federal Council.
[National Convention, Special Court, Legislative Referendum]
 - (6) _____ is an essential element of an American Constitution.
[Judicial Review, Independence Judiciary, Cabinet System]
 - (7) _____ is the functions of the Council of the State in the Switzerland.
[Ministerial Responsibility, Parliamentary System, Absence of Cabinet System]
-